

Einführung durch Heiner

Miir durchwandered jetzt z'sämmme g'wüssermasse
s'virtuelli Museum vo de Mascha Mioni.
Im Hintergrund gsehnd mer Bilder vom Museum,
während sii vo ihrem Läbe und Schaffe verzellt.

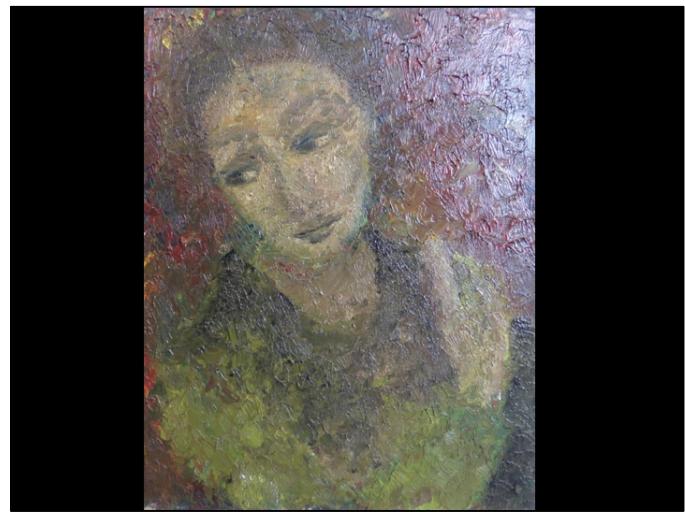
Und no en Hinwiis: Euisi Haptpersone: de Carlos,
d'Mascha und d'Martina händ i dem Bilder-Rundgang
no Cameo-Uuftritt – wie de Hitchcock i sine Film
träted sii unuffällig live jedi zweimal uf.
Ich bin g'spannt, ob ihr alli entdecked.

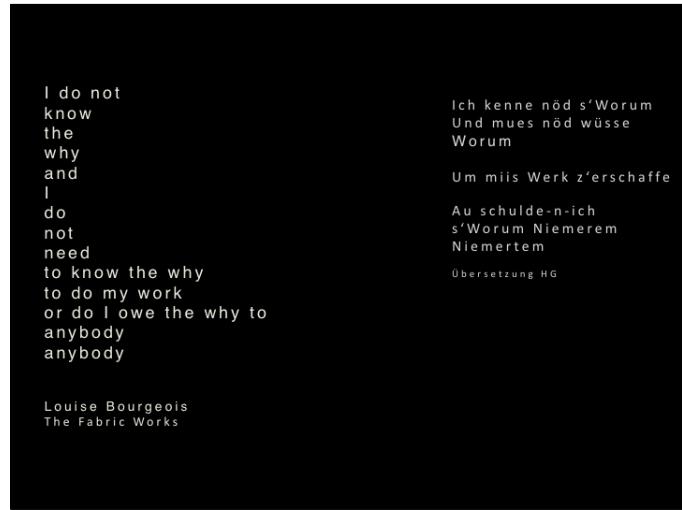
Mini Kunscht isch de Spiegel vo mim Laebe. Also
würdi's lange die Sache azluege. D'Gschicht wo de
hinder steckt isch unwichtig.

Was en Künschtler kreiert isch de Triumph über di
ständige Uuf und Ab....

Unbewusst's chunnt für'e, was bsunders em
Künschtler wichtgi Hiwies git....

Wenn ich zrugg luege, dunkts mich, es sig alles irgendwo vorprogrammiert worde.

*Ich kenne nöd s'Worum Und mues nöd wüsse Worum Um miis Werk z'erschaffe
Au schulde-n-ich s'Worum Niemerem Niemertem / Louise Bourgeois*

Mir händ in Brugg im Aargau g'wohnt.
Mini Mueter isch nöd wie die Fraue um eus ume Huusfrau gsi, sondern hät für ihri Chundschaft Chleider g'macht.
Jedi Woche isch e neui Kreation under mine-n-Auge entstande. Ufg'wachse bin i eigetli imene Schnyderatelier.
Zmitscht under Stoff, Fäde und Noodle überall, han i mini Schuelufgabe gemacht. Solang i mi mag erinnere: gmoolet und nie gnueg Papier gha.

Us Stoffreschte sind Bäbi-Chleider entstande. Dodefür isch mini Chundschaft sehr gross gsi, denn kei anderi Spielsache händ mi interessiert. Keis anders Chind i eusere Umgaebig isch vo sovielne Bäbi umgäh gsi wie-n-ich. Min Vater, en Altdorfer, en Urschwyzer, hät um sis Heimweh I'd Bärge z'stille, viel Schwyzerörgeli g'schpielt und es hät ihn g'freut, das i gärn mit ihm musiziert ha. Alli sine Lieder hani chönne, wenn au uf Aargauerdütsch und nid i sim wunderschöne Dialekt.

Frühes Selbstporträt

Wäge de Beförderig vo mim Vater, wo als Elektriker
bi de Bundesbahn g'schafft hät, sind mir uf
Rapperswil züglet und es neus Kapitel hät sin
Afang gno.

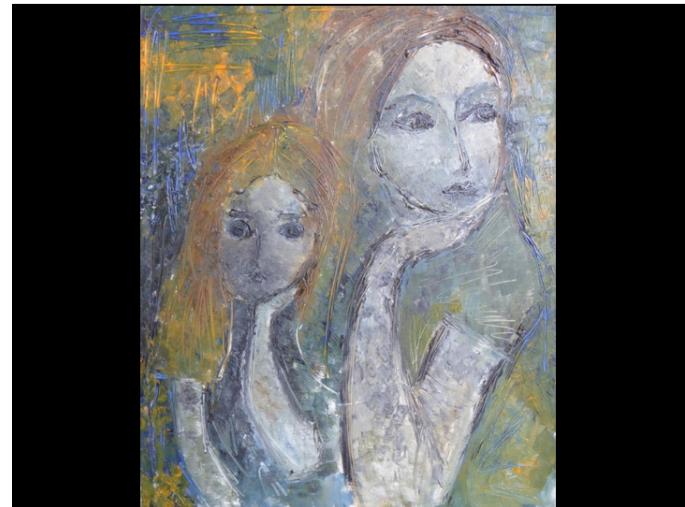

Erstes Ölbild

Zwar händ mini Eltere gschtuunet über mis
Zeichningstalänt, aber wo's um Pruefswahl g'gange
isch, händs nüt welle wüsse vonere Kunschtschuel.
Nid wie bim gliichaltrige Nochbuur, wo stolz hät
chönne verchünde: "I gange-n-uf Züri ad
Kunschtgwärbschuel und wird Künschtler!" Dänn
hät er mi gfrooget: "Und was machsch du?"

Innerlich häts mi fascht verjagt und so hani gseit:
"ich bi scho Künschtleri, für das mueni nüme a
d'Kunschtgwerbschuel." Trotzig hani mi g'weigeret
es Stipendium a s'Lehrerseminar aa z'neh, oder e
KV Lehr z'mache.

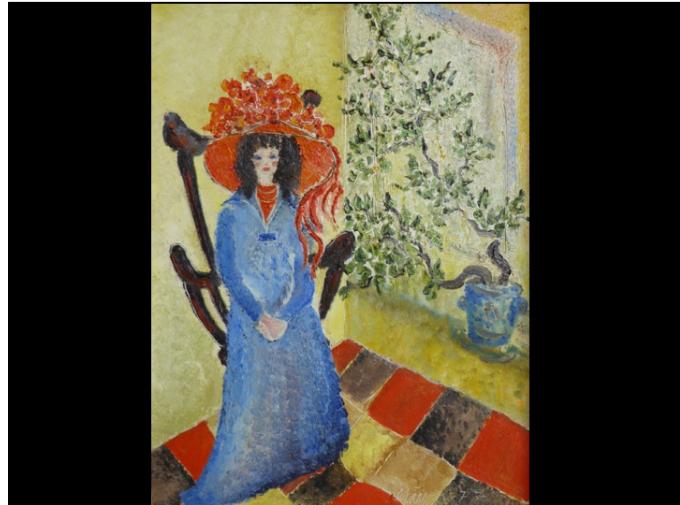
"Wotsch de eigetli lieber Schnyderi würde wien i?"
Hät mini Mueter vorwurfsvoll gfroogt und do
hani gseit: „Ja, genau das will i.“
Bi minere Lehrmeischteri häts mer am Afang gar
nöd g'falle. Säum nähe isch nöd min Fall gsi.

Aber mini Mueter isch härt blibe und hät erchlärt:
"das häsch welle und jetzt biissisch es au düre".
Bald hani d'Muschter zeichnet und s'schniide dörfe
übernäh und mini Lehrmeisteri hät - zum mer e
Freud z'mache - bi de langwiilige Näherei g'hulfe.

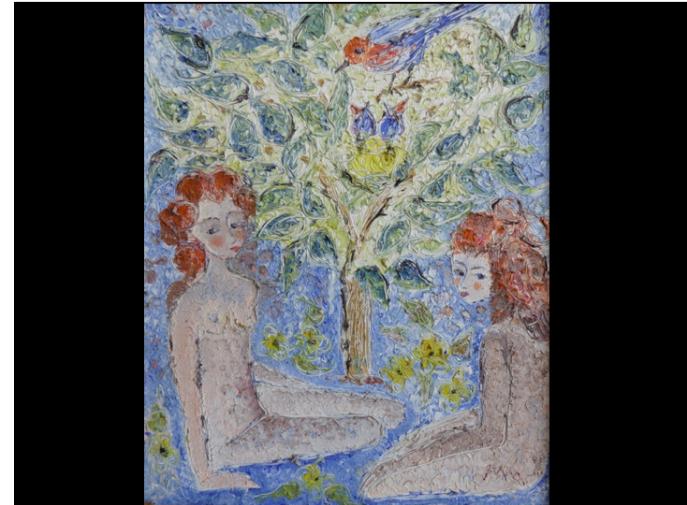

Mit Besässeheit hani vom Uuswandere uf Paris
träumt. Mit nonigemol achtzähni bin i scho im Zug
g'sässe wo mi uf Paris brocht hät. Mini
Lehrmeisteri isch defür voller Stolz s'bescht Diplom
vo säbem Johr a de Frauefachschuel z'St. Galle go
abhole. Ich sälber hetti gwettet, das i duregheit
seig.....

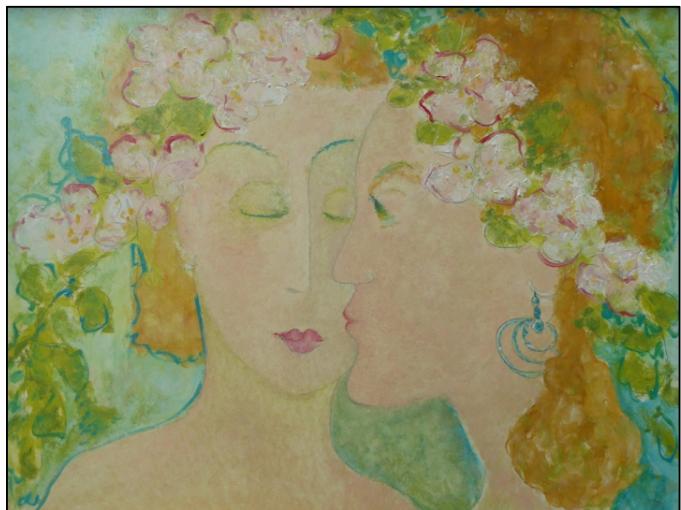

PARIS

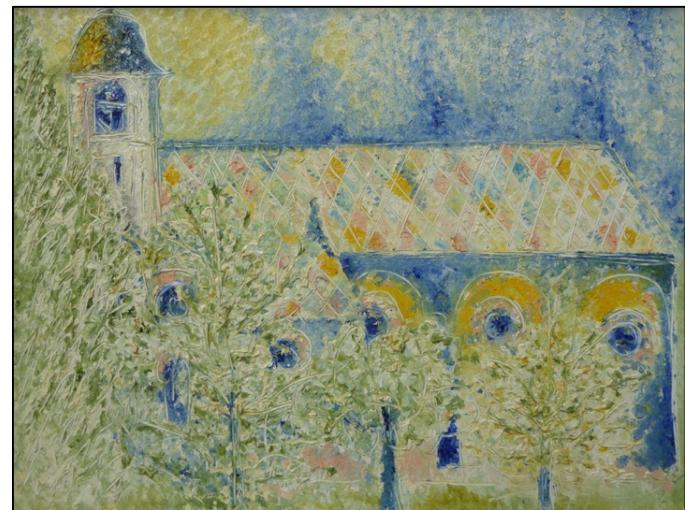
Speziell de Louvre und vili anderi Museen hani mit em Chinderwage erkundet. Drin isch de Chili Philippe trohnt, de Sohn vom Comte und de Comtesse. Dass i langi Märsch dur Paris mache, hät si gfreut. Dass de Philippe mit mir au no Museen bsuecht, hani nöd wiitergleitet. De Philipp hät nonig chönne rede, aber luege.... er isch schpöter Künstler worde, Regisseur. Im Quartier vo mine Gastgeber häts e Sprachschuel gäh für betuechti Usländerinne, det bini uf de Schuelbank gsässe und ha mi ziemlich denäbe gfühlt. Aber alli händ mi möge, usser d'Concierge, wo immer a mir öppis z'nörgele gha het. Sie het jo gwüsst, das I nume es Au-pair-girl bin.

S'nächschte Ziel uf em Läbestrip isch **ENGLAND** worde. Min Landlord im Cornwall isch en gschiide Literaturprofässer vo de Universität Exeter gsi. Sini Frau isch em aber nid hindena gschtande, sie hät en Doktortitel in Philosophie gha. Wenn de Herr Professor us irgend eme Grund uf sini Frau hässig gsi isch, hät er si mit Frau Doktor a g'redet, susch mit My Darling ...

Ihre Ehrgiiz hät si uf mich projiziert. Si hät mi welle perfekt ufs Proficiency vorbereite und no nie hani min Chopf müesse so fescht astränge wie i säbem Jahr. Zum Mole bini näbebiii au no cho, indem i i dem viktorianische Landhuus alli 10 Zimmer schneewyss frisch agmolet ha.

Dritti Uslandstation **FLORENZ**
S'wenige mir zur Verfüegig stehendi Gäld han i inere Saisonstell im Verkehrs- und Reisebüro Rapperswil verdient. S'Chleidermache hät sin Stellewert verlore. In Florenz häts nid nume di schönschte Museen g'gä, sondern au a jedem Egge e faszinierendi Chile voller Kunschtschätz.

Unbeschwert stuune und i das Mysterium itauche
hät mi meh interessiert, als italienischi Verbe
büffle, um die Sproch z'beherrsche, was i eigetli
hätti sölle mache.

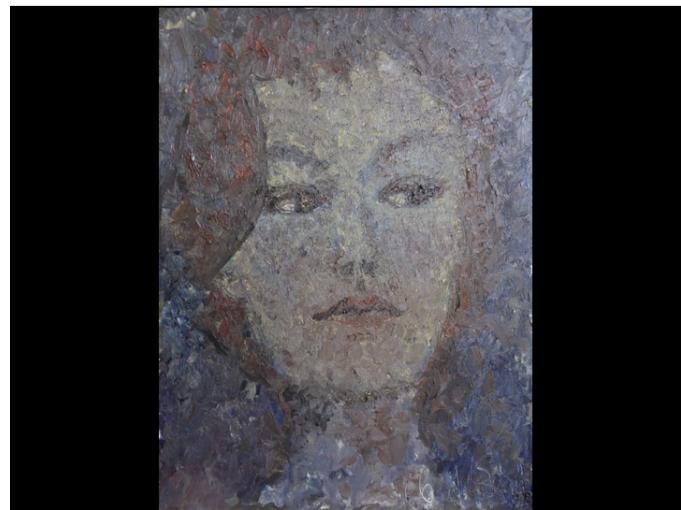

Denn han i vo de Swissair d'Chance übercho uf ihre
Flüger als Airhostess in alli Wält z'Reise.

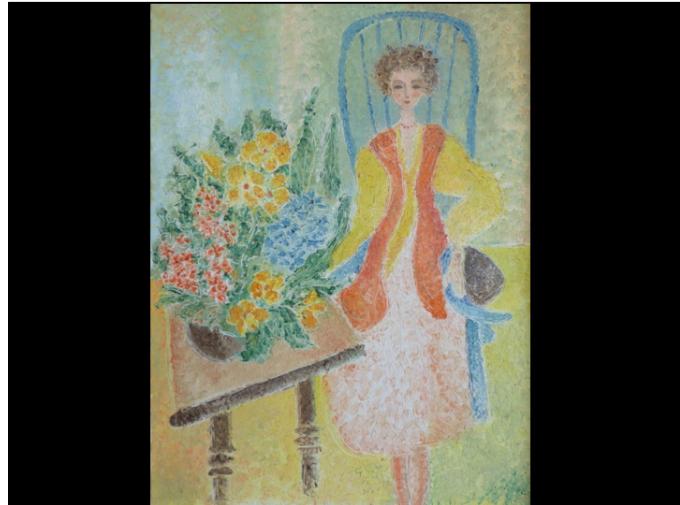
So häts Flügerabenteuer agfange. Es hektisches
Läbe:

DC 3, 16 Passagier, uf sich elei g'stellt und meistens
hät's zümpftig g'schüttlet.

Metrop, 44 Passagier....
Caravelle,
DC 8 uf Amerika und dänn

bald uf Asie mit de Convair 990. Überall wo si mi
ane g'schickt händ, bin i, wenn's Ziiit erlaubt hät,
I'd Musée verschwunde. D'Freiziit isch au guet
bemässe gsi und langsam hät sich mini Wohnig in
es Malatelier verwandlet. Es sind schöni Bilder
worde.

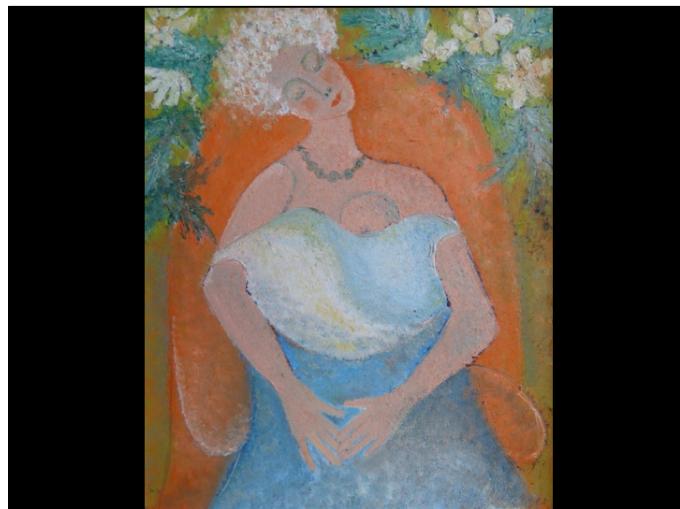
Lieblingssujet Mensche, oder Blueme. Eis Bild nach
em andere isch entstande. Viili Fründe und
Bekannti händ sich es Bild vo mir g'wünscht.

Langsam han i's viel interessanter gfunde neui
Wälte bim Mole z'entdecke, als i de Wält ume
z'jette. Churzerhand, nach drü Johr han i kündet
und bin entschlosse gsi, mich nur no mit de
Malerei z'befasse.

Us heiterem Himmel isch aber dänn en Maa i miis
Läbe träte, de Kurt Mittelholzer. Er durchrützt mini
Plän - er will sofort hürote. Das schtöchi mim
Wunsch z'mole nid im Wäg.

Nach nün Monat liit scho s'erschi Chind i de Wiege. I ha mi nid abhalte loh vo mim Wunsch Malerin z'si und chuum isch er am Nomittag i sini Augenarztpraxis gange, hani mi hinders mole gmacht. Nomol es Jahr und eus isch di zweiti Tochter gebore. Es isch schwierig worde alles under ein Huet z'bringe. Mini Schwiegermutter, em Flugpionier Walter Mittelholzer sini Witwe, het im gliiche Hus g'wohnt und immer vorwurfsvoll glueget, wenn öppis nid konform gsi isch.

I ha s'Gfühl gha wie-n-en Marathonläufer min Parcours z'bewältige muesse. Aber s'Mole han i mer einfach nid lo näh und au agfange Textilcollage z'mache us Stoffreste, wo mi aglachend händ. Das isch zum Bispel de Afang gsi vom Werk „Ode an die Freude“.

S'sägle isch mim Ma sini gröschi Liideschaft gsi.
Wenn mich öpper gfröget het, was denn mir bim
Sägle di gröscht Freud machi, hätti zur Antwort
gäh, zwüsche Spii setze und wende es Chind
z'stille....

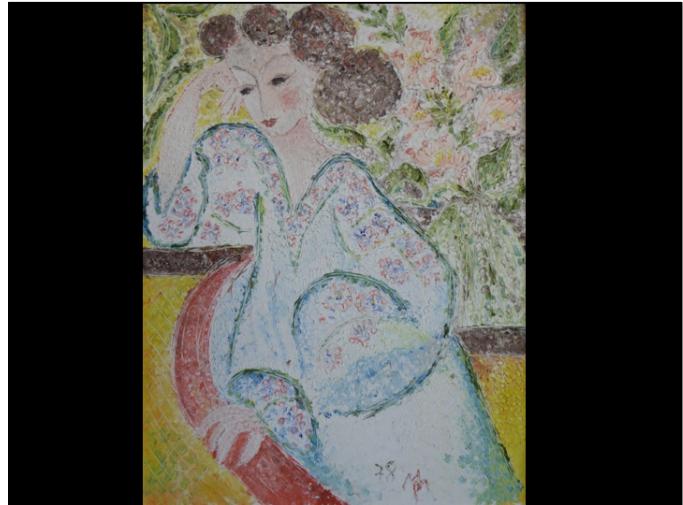
Aber jetzt hani au öppedie es Schiff gmolet....
D'Hochseesäglerei hät min Maa g'lockt. "Und woh
söll ich mole?"

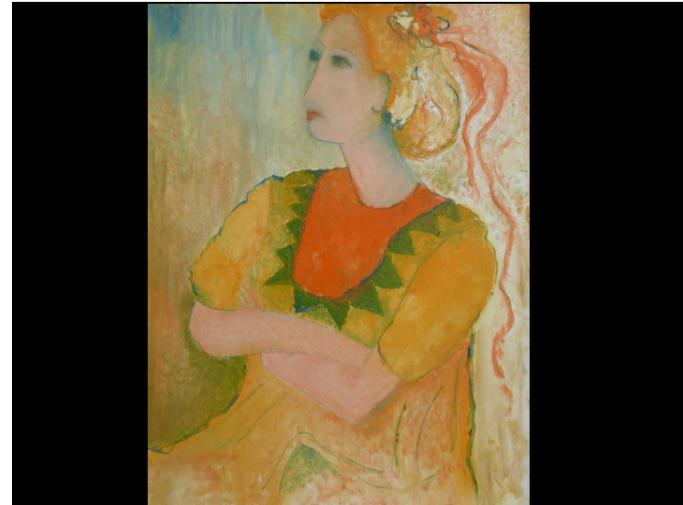
So isch de Entscheid gfalle es Hus z'baue in Port Grimeaux, näbe St. Tropez. S'Huus isch Bezugsbereit gsi, s Schiff isch im Hafe g'schtande

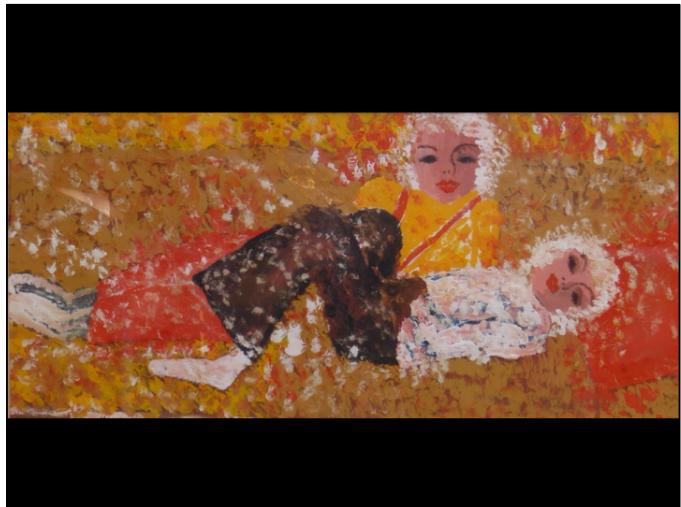
und uf em Tisch isch de Brief an Kurt gläge mit de Diagnose: „Unheilbarer Krebs“.

Ohni Molerei wäri Ziit bis zum Tod vo mim Ma und
die folgende Johr viel schlächter z'meischtere gsi.
Regelmässigi Uusschtellige und Erfolg hämer
Uftrieb gäh.

Föif Johr alleinerziehendi Mueter vo zwöi Chind,
Witwe, Malerin, händ mi zu-n-ere Ussesiiteri
gmacht.

Näbscht Blueme sind au Chinderbilder entstande.
Will di eigene nid händ wele ständig Modell
schtoh, händ ihri Gpschpänli müesse dra glaube.

1/3

2/3

3/3

SEIDENMALEREI

Für di nächscht Wändi i de Kunscht hani mini
ängschi Umgäbig nidemol müesse verlah. Mini
Nochbürin Betty Walt isch die Frau gsi wo
d'Siidemolerei in ihrem Gschäft MACHART lanciert
hät. No niemer hät Erfahrig gha demit. Alli
Utensilie wo si verchauft hät, hät si mir zur
Verfüegig g'stellt und g'seit: "mach emol und wenn
du e Froog häsch, lütisch eifach aa."

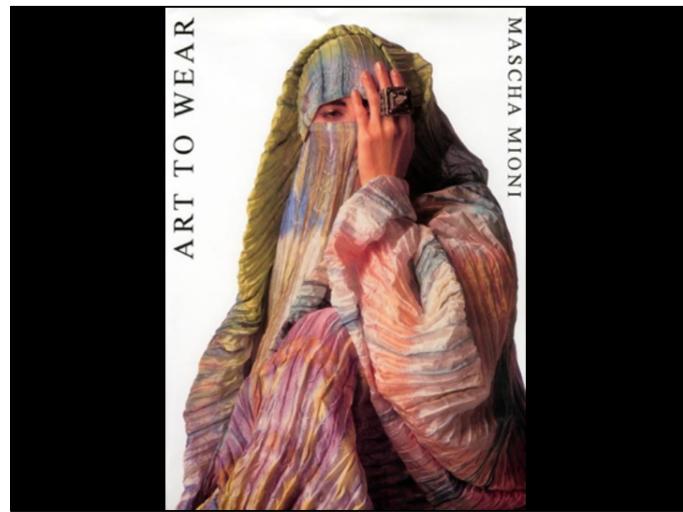
Statt vor de blanke Linwand bin i jetzt immer vor wiisser Siide gschtande. Es wahrlichs Abenteuer hät sin Afang gno. D'Betty halbe tüchtigi Gschäftsfrau und halbe sälber Künschtleri hät rege Anteil g'noh und verzellt i sig iheri liideschaftlichschi Schüeleri.

S'wiiterverarbeite vo de Siide zumene dreidimensionale Werk, zu-n-ere Textilskulptur, zu-m-ene Kostüm, isch uf de Händ gläge, zumal I jo gwüsst ha mit Stoff umzgoh. S'präziise Handwerk isch aber immer nonig mini Spezialität gsi und ich han müesse Kritik vo Betrachter alose, wo mini näherischi Professionalität bemängelt händ.

Do hani zumene Trick griffe und emol es kritisierts Wärk afo fältle. Zur Kritikeri hani gseit: "do gsehsch de Pfusch als Wiiterentwicklig!" Eine vo de inovativschte Modedesigner, de Japaner Issey Miyake het die Technik uf synthetischi Stoff übertreit und gfältleti Stöff händ en Siegeszug aträte.

D'Betty und ich händ mit siebe Textilfraue e Künschtlergruppe g'gründet: ART TO WEAR Schweiz. Mir händ i zäh Johr föif Usschtellige realisiert. immer zwei Johr lang dra gschaffet. Ei Usschtellig sage und schreibe im Heimatland vo de Art to Wear, i de USA, im Schweinfurt Museum vo Auburn, Neu York, eini im Textilmuseum St. Galle und no drei anderi. Scho nume über die Künschtlergruppe z'rede gäpti en abigfüllende Vortrag. Dä Teil hani bi de Vorbereitung vo hüt leider müesse striiche.

Triptychon
Öl auf Leinwand
300x60 cm

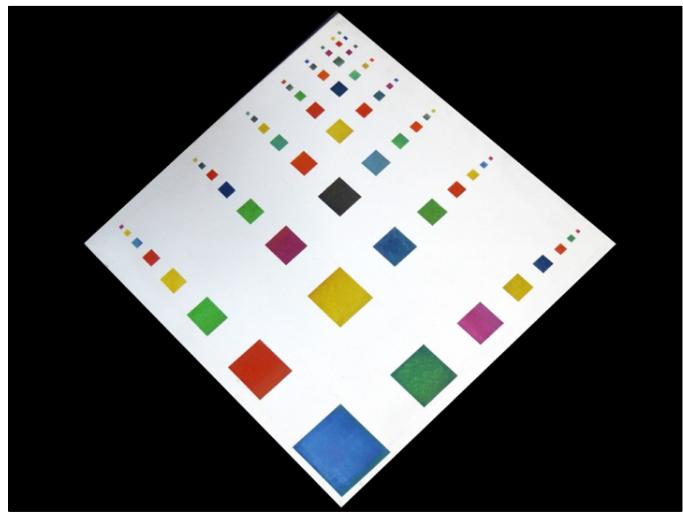
ABSTRAKTE – KONKRETE - FARBFELDMALEREI

Dur d'Fründschaft mit eme Sammlerehepaar vo
avantgardistischer, amerikanischer und konkreter
Kunscht bini vo dene Schtrömige infiltriert worde
und han di gägeständliche Molerei ufgäh.

1/3

2/3

3/3

Zu eusere Art-to-Wear-Gruppe hät au en Amerikanerin ghört, wo als erschti Frau de Schwiizerinne die alti, amerikanischi Tradition vom quilte wieder hät welle nöcher bringe. En anderi Pionierin uf dem Gebiet isch e Galeristin in Züri gsi. I bi-n-en Fan worde vo dere Sparte und so isch wahrschiinli das au en Grund gsi, dass konkreti Forme uf mini Molerei abg'färbt händ.

Im Läbe git's hüufig ein grosse Meischter. Miine heisst Shinzo Kajiwara und isch emeritierte Profässer vo de Tamagawa Universität, Tokyo. Er trait de Titel „living monument“, will är s'Wüsse über fascht vergesses japanisches Kunsthantwerk erhalte tuet. Er hät mich iigföhrt i di jahrhundertealti Kunscht vom Katazome, em Stofffärb mit Schablone und Riispaschte. Bim organisiere und kuratiere vo-n-ere Usschtellig für ihn im Textilmuseum St. Galle han ich die fiine Unterschied im Dänke vo Japanische Mensche und eus erfahre.

Regelmässigi Bsuech bim Bühnenbildner und Maler Roman Clemens mit em Bauhausdiplom nr. 39 händ sicher au Ifluss gha. Mis erscht ungegeständlich Bild isch mer fascht piinlich gsi.

Aber mini älter Tochter isch d'rüber i Begeischterig usbroche. Mini Bedänke: „so känni me jo mini Kunscht nümme“, hät si kommentiert mit em Rat: "dänn wächslisch grad au no de Name!" Sie hät es Dokument g'macht, druf isch g'schandte: „Heute wurde Mascha Mioni geboren“.

I de folgende Johr häts immer trännti Usschtellige gäh, entweder Textilie oder Oelbilder.

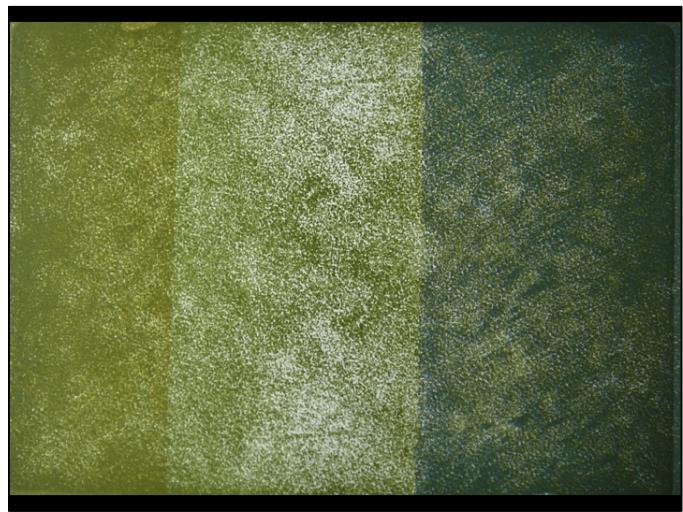
1/8

2/8

3/8

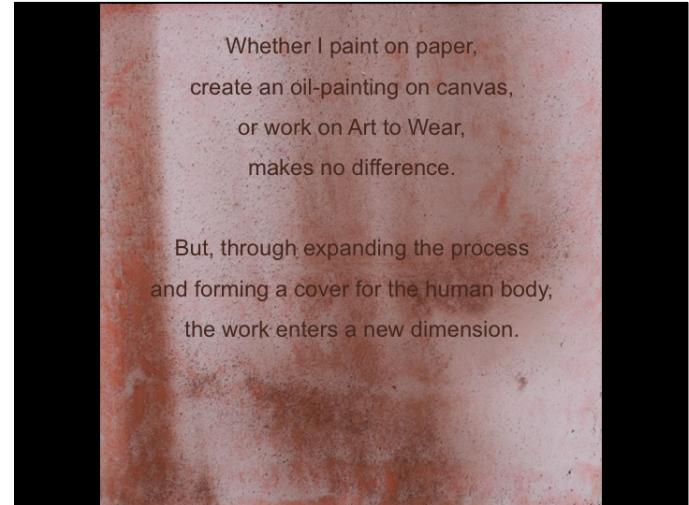
6/8

7/8

8/8

Ob ich uf Papier male, es Oelgemälde uf Linwand
kreiere, oder an Art to Wear schaffe, macht kein
Unterschied. Aber indem ich de Prozess uuswiite
und e Bedeckig für de menschliche Körper forme,
chunt die Arbet e wiiteri Dimension über.

→ 1/6 anschliessend

1/6

2/6

3/6

4/6

5/6

6/6

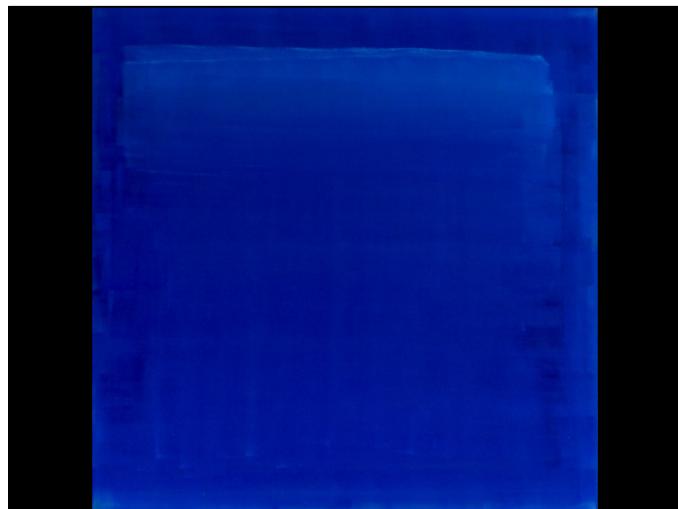

HEINER

Mit 40zgi häts Zuewachs gä i eusem
Dreimädelhuus. De Heiner isch zu eus zügelt.

Mir händ enand scho lang kännt, denn er hät mit
mim Ma gsäglet. Er isch min beschi Ma worde und
mine Töchtere ihre beschi Fründ ... und isch das au
hüt no nach 35 Johr.

Emol anere Vernissage i de neu bezogene Büro
vom Heiner isch en Bsuecher mit siim
wunderschöne schneewisse Tschope an es no
füechts knallblaus Oelbild anecho.

→1/7 anschliessend

Notfallmässig hät Azeton müesse uf de Lade und so
hani de Modefotograf Asy Asendorf, wo sis Atelier
näbedra gha hät, troffe. Das isch de Afang gsi vo-
nere lange Zämenarbeit. Mir händ drü Art to Wear
Büecher zäme realisiert.

1/7

2/7

3/7

4/7

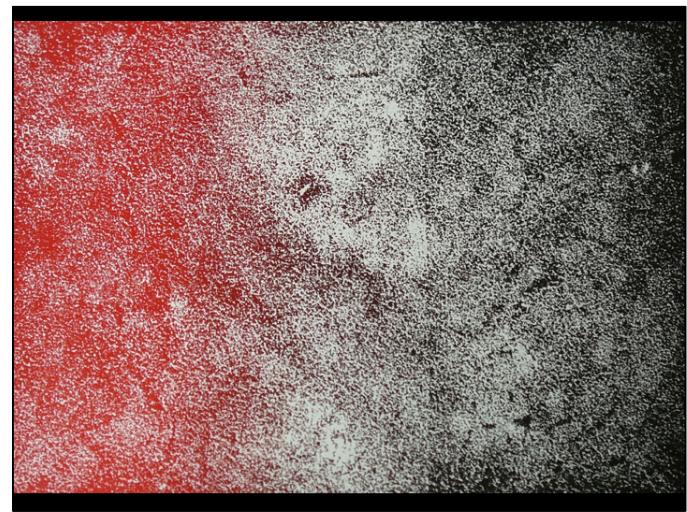
5/7

6/7

7/7

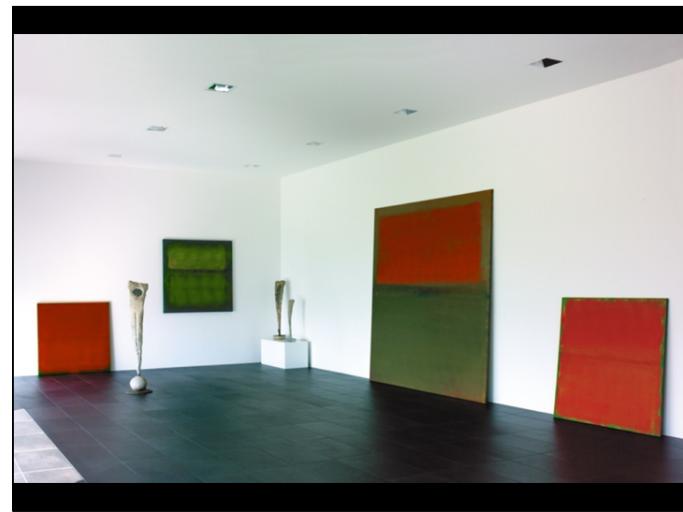
Irgendwänn isch es diheime z'äng worde. De
Heiner hät en Egge brucht und d'Chind händ
immer meh Züg agschleppt und so häts nur eis
gäh: mini Bilder händ müesse wieche. I de nöchi
hani e grossi Fabrikhalle bezoge und det äntli
gnueg Platz gha und grossi Bilder gmacht.

1/4

2/4

Und wieder het de Zuefall zuegschlage. Ame pompöse Hochziitsfäscht in Versailles isch de amerikanisch Bildhauer Lawrence Mc Laughlin a eusem Tisch gsässle. Bi sinere nächschte Durchreis in Züri hät er a de Türe glütet, er hät es Bett gsuecht zum übernachte. Will er s'ganz Auto voll vo sine Skulpture, wo-n-er sini Babies nennt, gha het, hemmer die au no uf g'noh.

Mir händ agfange zäme eusi Wärk uus-z'stelle. I de Schwyz, in Frankrich und in Amerika. Sini Fründ sind eusi Fründ worde und umgekehrt.

Er hät euses Läbe stark beriicheret.

Bi ihm in Arizona hämmer viel schöni und für
d'Kunscht inspirierendi Monat verbrocht.

Aber s Highlight isch di g'mseinsami Usschmückig
vo de ältischte französische Chile in Beaugency
blibe.

1/11

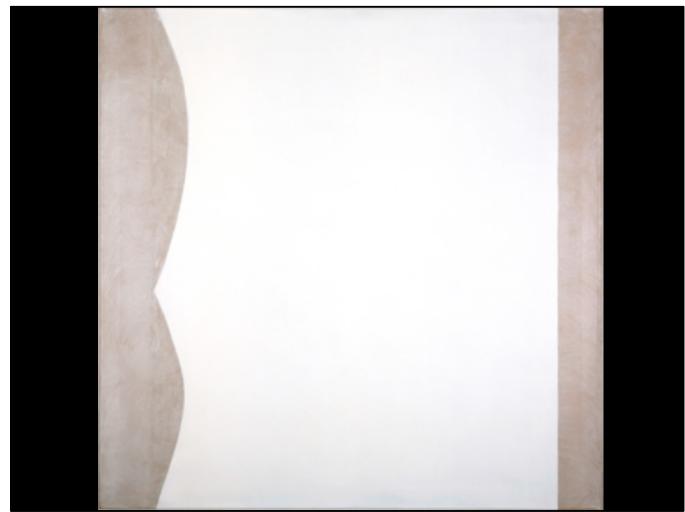
2/11

3/11

4/11

5/11

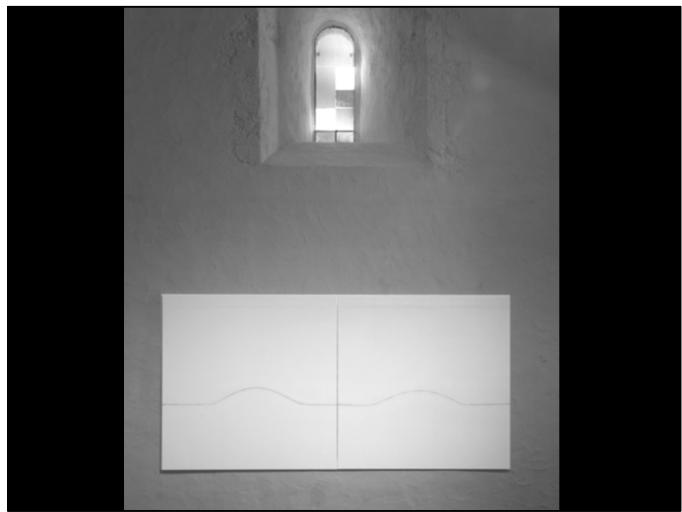
6/11

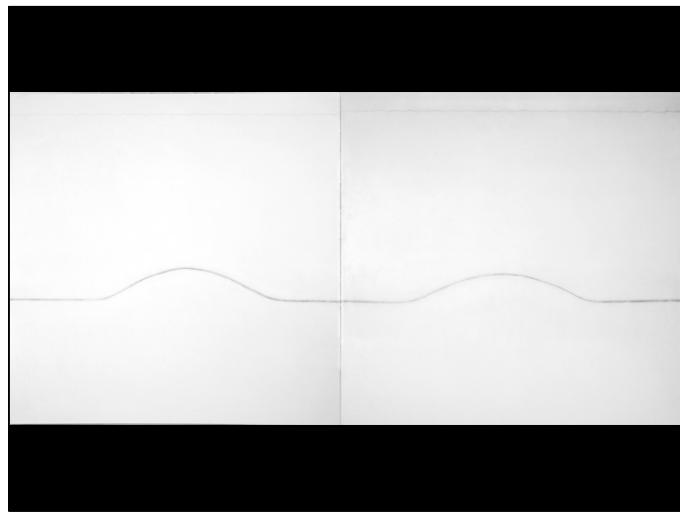
7/11

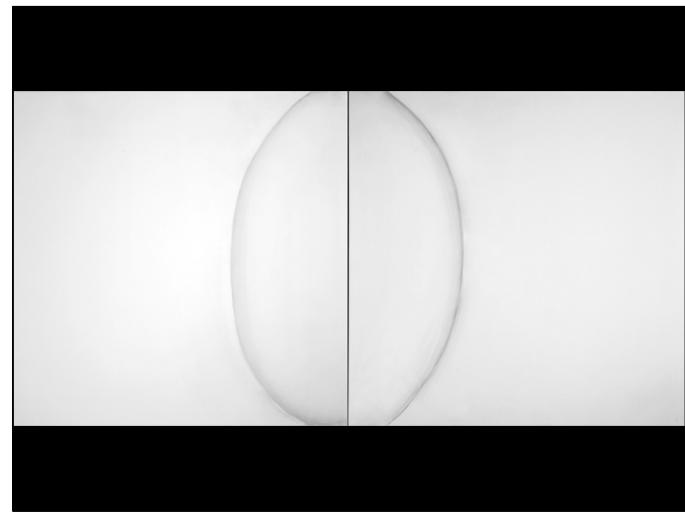
8/11

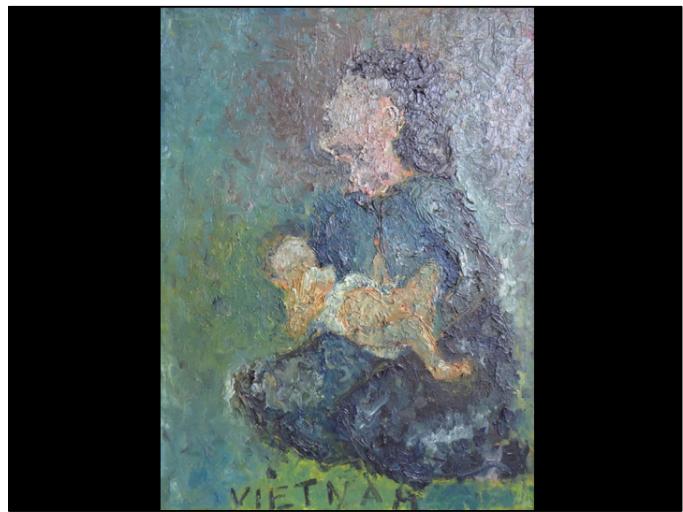
9/11

10/11

11/11

POLITISCHI THEME

Au die händ müesse dra glaube.
Ganz frueh Vietnam.

GREEN PIECE — GREEN PEACE
MOEGE EINEN VOGEL GLEICH
UEBER ALLE LANDE FLEGEN UND
ALLE MENSCHEN ERREICHEN

GREEN PIECE — GREEN PEACE
MAY IT AS A BIRD FLY ACROSS
ALL COUNTRIES AND REACH ALL
OF MANKIND.

Es git es Golfkleid ... entstande während
d'Amerikaner am Radio ihres Bombe-n-aberüere
heroisch dokumentiert händ.

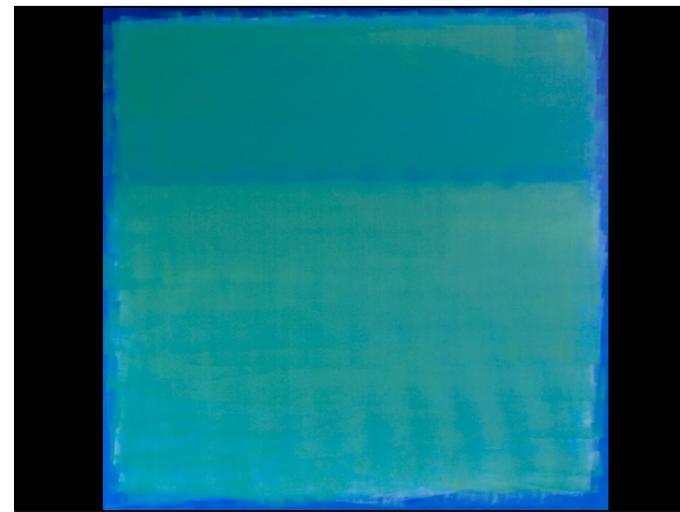

S'Rooiboskleid -- es Recicle-Kleid, ganz us bruchte
Teebüütel, um uf eusi Wegwerfmentalität
ufmerksam z'mache. I has im Musée du Quai
Branly z'Paris mit ere Performance chönne zeige.
Das isch en einmalige Momänt gsi und hät di langi
einsami Arbet belohnt.

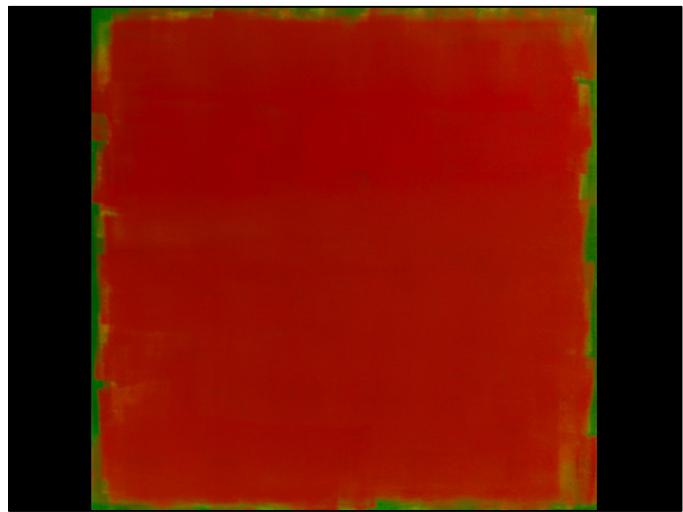
Es hät no meh Highlights gä. Eis dervo isch sicher
d'Konfrontation mit em Kontinänt **AFRIKA**.
Mir händ det immer wieder für zwei Monat eusi
Zält ufgschteilt. Es hät immer müesse en Ort si, wo-
n-i grad ha chönne a-n-Ort und Stell mit Farb und
Pinsel loslege. Mängisch hani kei Linwänd gha,
dänn hani eifach uf Ambalaschsäck gmolet.

1/8

DOMBEIO Bilder

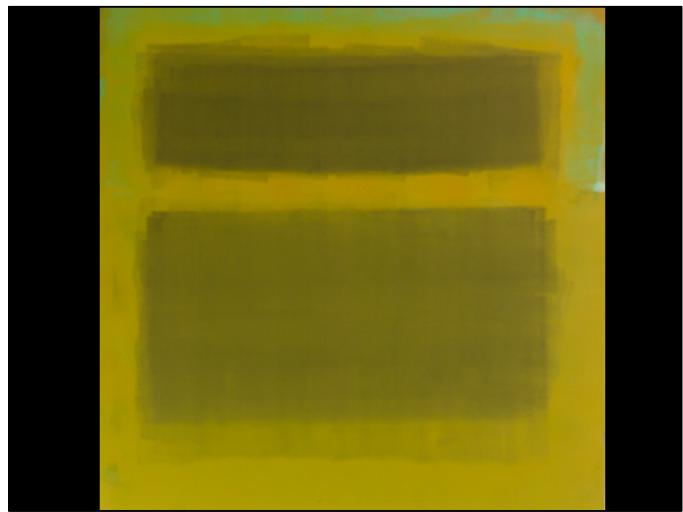
2/8

3/8

4/8

5/8

6/8

Für d'Vebreitig vo mim Name hani sicher de Japanerin Yoshiko Iwamoto Wada, wo in Berkeley, Kalifornie und Hong Kong Professorin isch, am meischte z'verdanke.

Si hät mini Wärk entdeckt und in ihrne wichtige Büecher, wie zum Biispiel "memory on cloth" und "memnonikos" uuf gno. Me nennt si Textilpäpstin. Sie hät mi a viili internationali Usstellige iglade.

1/6

2/6

3/6

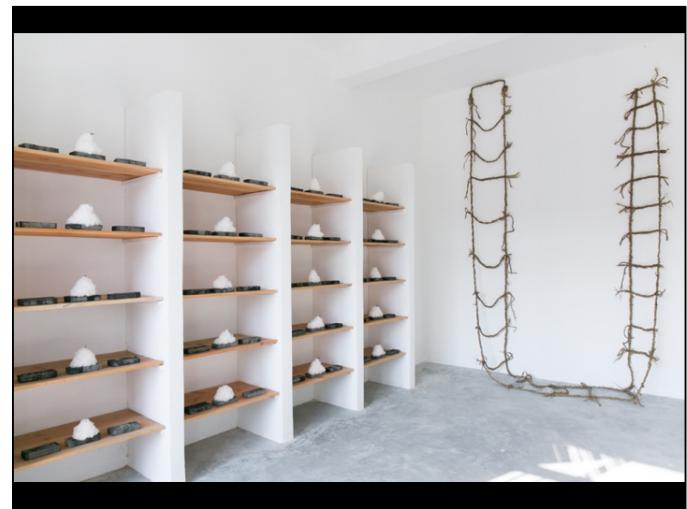
4/6

5/6

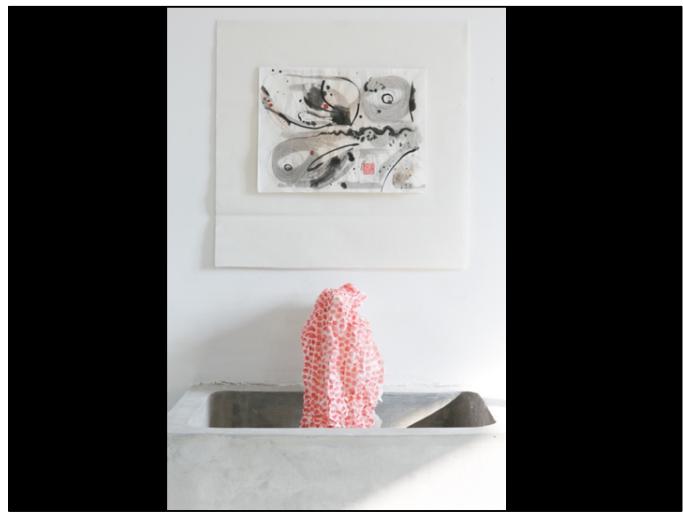

6/6

Sie hät mich empfohle, um als Artist in Residence nach China chönne z'go und det im Jinze Art Center bi Shanghai au e Usstellig z'mache. Das isch wahrlich e grandiosi Zuegab gsi - innere Karriere wo scho im Obigliecht stoht.

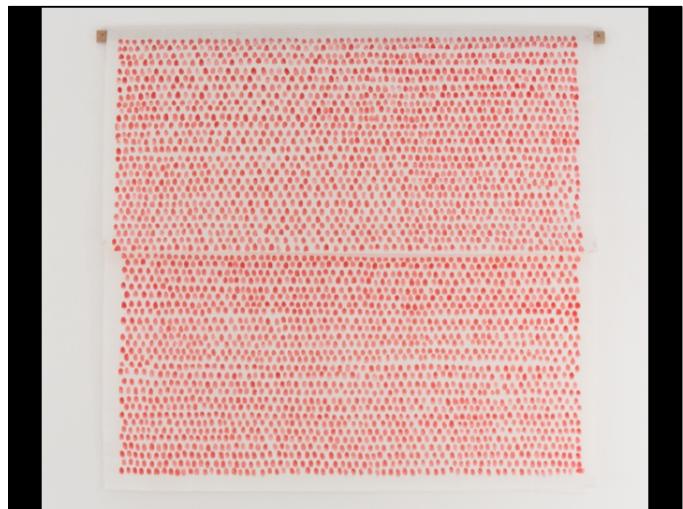
1/4

2/4

3/4

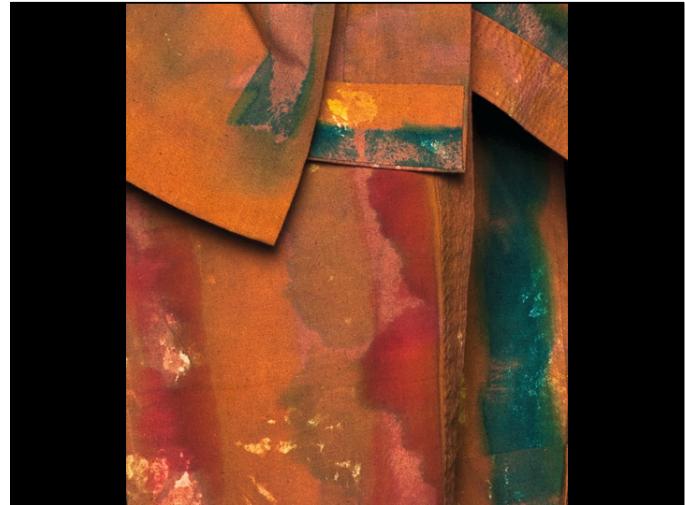
4/4

Und jetzt chömed mer zum jetzige Augenblick!

Das mir dä gemeinsam dörfed erläbe isch in erster
Linie eusem Präsident em Carlos z'verdanke.

Sit meh als 10 Johr hät er mini Arbeite so
vorteilhaft in Szene gsetzt und abgleichtet, sodass
me nid weiß öb's di guet Foti oder s'Werk isch wo
mer tuet beschtuune.

Mir händ euses Buech "Mascha Mioni vor der
Kamera von Carlos Rieder" eusne Partner
gewidmet wo im Hintergrund immer au zum Team
ghört händ.

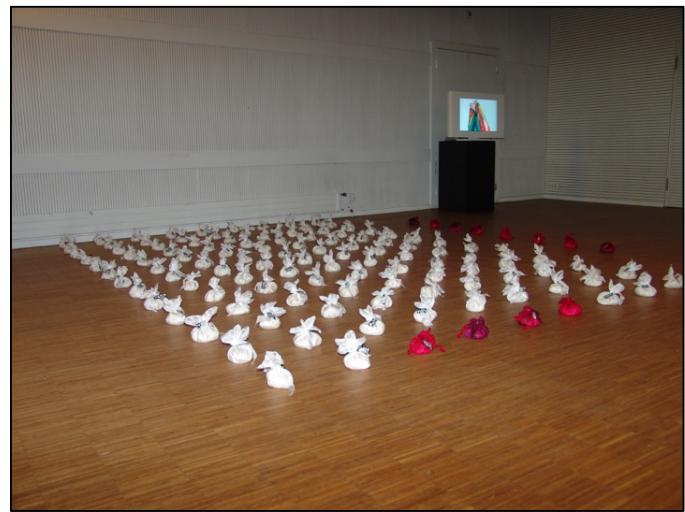
1/7

2/7

5/7

6/7

7/7

Mis Lieblingsbild isch "Lismete".

Sie händ mer damals im China National Silk
Museum in Hangzhou de dominantischi Platz ghä,
ohni die guet Foti vom Carlos wär das nid passiert.

Mini Installation "Tears from Heaven" woni in
Mexiko zeiget ha – do wird si grad installiert -

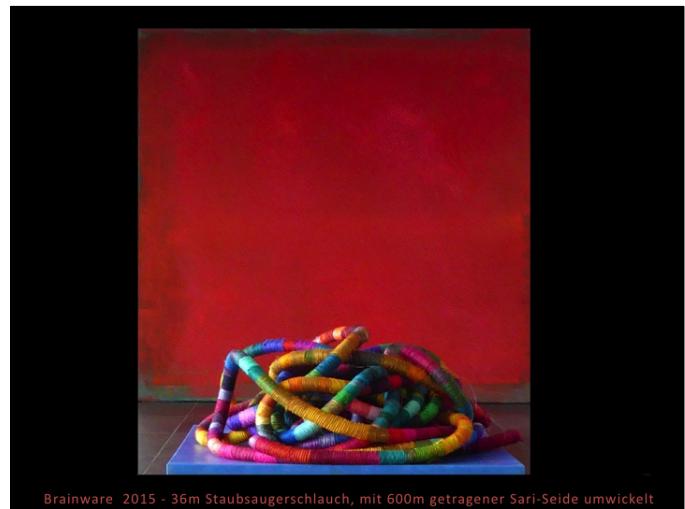
hät er au mit ere Superfoti dokumentiert.

Wo-n-er mich g'fröget het, i eusem Chreis vo
minere Arbeit z'rede, hettet miir nie tänkt, dass
druus es zwöits g'meinsams Buech entstoh wird
und so viel Fraue vo-n-eus a dem
Gemeinschaftswerk mitmache werded. Das isch e
Rieseleischtig wo gwaltig Spass g'macht het. Eis
ums ander isch passiert, bis zum jetzige grosse
Augenblick wo mer eu allne chönd "Augenblick
Mal" vorstelle.

Öb das Buech en Bestseller wird chame nonig säge,
dänn wärs aber e g'waltigi Activity. Wie-n-au
immer, ... entschide-n-isch, dass alli linnahme vo
däm Buech, wo mir im Internet für 76 Franke
usschriibe werded, für d'Christa Foundation vom
Norbert Strobel bestimmt sind. Drum stöht do au
scho - für die wo no meh Exemplar wänd mitnäh -
e Kasse für en freiwillige Biitrag parat.

GRACIAS A LA VIDA Que Me Ha Dado Tanto!!!!!!

Fotos by
Asy Asendorf, Zurich
Carlos Rieder, Lucerne
Marie Hélène Le Ny, Paris
Heiner Graafhuis, Meggen
Mascha Mioni, Meggen

arranged by Heiner Graafhuis, Meggen, 2017

The END